

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

30 ianuarie 2018

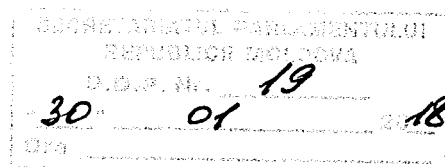
U.T. nr. 28

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile articolului 73 al Constituției Republicii Moldova și articolului 47 al Regulamentului Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, nr.273-XIII din 09.11.1994.

Anexă:

1. Proiectul de lege (1 filă);
2. Nota informativă (2 file).

Deputații:

Ștefan Ștefanovici
S. Ștefanovici
Stănel A. LABUNET
Lebedinschi A.
P. Bodineanu
V. Bole Vasile Bole
V. Bole
Grigore Novac

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, nr.273-XIII din 09.11.1994

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.III. Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, nr.273-XIII din 09.11.1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.9/89 din 09.02.1995), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

Art.2, alin.(7) se completează cu lit.h¹) cu următorul cuprins:

”h¹) patronimicul”

Art.3, alin.(5) se completează cu lit.h¹) cu următorul cuprins:

”h¹) patronimicul”

Notă informativă
la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind actele de
identitate din sistemul național de pașapoarte, nr.273-XIII din 09.11.1994

Ca urmare a amendării în iulie 2012 a Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, nr.273-XIII din 09.11.1994, sistemul actual de înregistrare permite transcrierea numelui și prenumelui doar în limba de stat, cu grafie latină, ceea ce are consecințe negative pentru unii reprezentanți ai minorităților naționale. De exemplu, deoarece unele litere din alfabetul limbii găgăuze au o pronunțare diferită comparativ cu pronunțarea în limba moldovenească, deseori, în documentele de identitate, transcrierea și pronunțarea numelor și prenumelor găgăuze se face incorect. Ba mai mult decât atât, reprezentanții etniei ruse declară că în buletinul de identitate nu se mai introduce patronimicul, necătînd la faptul că acesta este o parte a tradiției culturale ruse. Anterior excluderii reglementărilor referitoare la patronimic, aceste norme s-au aplicat pe teritoriul Republicii Moldova timp de 17 ani. Folosirea patronimicului în actele de identitate corespunde prevederilor art.11 al Convenției-cadru privind protecția minorităților naționale.

Legea nr.382-XV "Cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor prevede că, persoanele aparținînd minorităților naționale au dreptul să-și utilizeze numele, prenumele și patronimicul (dacă acesta se folosește în limba lor maternă), inclusiv în acte oficiale, în forma acceptată în limba lor maternă.

Potrivit raportului dnei Rita Izsák-Ndiaye, raportor special al ONU pe problemele minorităților naționale, realizat ca urmare a misiunii ei în Republica Moldova (vizita din perioada 20-29 iunie 2016), în Republica Moldova domină relații interetnice și inter-confesionale pașnice, iar cadrul legislativ în vigoare favorizează protecția drepturilor minorităților. Însă, adâncirea rupturii între comunități pe criterii etnice, lingvistice sau de altă natură, împreună cu instabilitatea politică, financiară și politizarea problemelor de utilizare a limbii, a condus la creșterea tensiunilor în ultimii ani și amenință coexistența pașnică, dacă nu vor fi găsite soluții adecvate. Punerea în aplicare a drepturilor minorităților nu este doar un mijloc esențial de prevenire a tensiunilor, ci reprezintă, de asemenea, un element cheie al bunei guvernări. Raportorul special al ONU cheamă Guvernul și Parlamentul RM să trateze protecția și promovarea drepturilor minorităților ca unul dintre cele mai importante și eficiente elemente de realizare a agendei de stat și a planificării în domeniul drepturilor omului. Raportorul special îndeamnă Guvernul să-și intensifice eforturile pentru a asigura dreptul persoanelor de a decide individual să se adreseze instituțiilor publice în limba de stat, rusă sau în una din limbile minoritare. Se recomandă Guvernului să creeze versiuni web ale paginilor oficiale în limbile minorităților. La fel, raportorul ONU îndeamnă Guvernul să garanteze reprezentanților minorităților naționale posibilitatea de a scrie numele și prenumele în conformitate cu regulile limbii lor și să permită scrierea patronimicului minorității vorbitoare de limba rusă în documentele de identitate eliberate acestora.

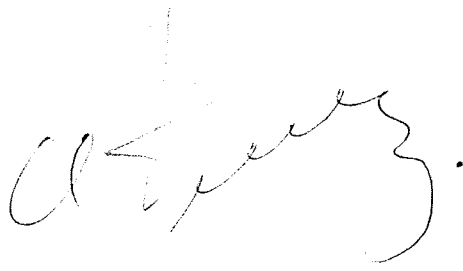
Considerăm că excluderea patronimicului din actele de identitate ale reprezentanților minorităților naționale încalcă prevederile art.11 al Convenției cadru privind protecția minorităților naționale, prevederile art.17 al Pactului Internațional cu privire la drepturile civile și politice, prevederile art.8 al Convenției Europene pentru

protecția drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, prevederile art.28 din Constituția Republicii Moldova și prevederile art.28 din Codul Civil.

Un alt aspect important de luat în considerare este că în localitățile din stînga Nistrului locuiesc peste 240000 de cetățeni ai Republicii Moldova. Pentru ameliorarea dialogului de soluționare a diferendului Transnistrean și reîntregirea Republicii Moldova este foarte important să existe un cadru normativ care să reglementeze prestarea serviciilor de stare civilă și certificarea de către organele de stare civilă - confirmare prin eliberare de certificate a faptelor de stare civilă produse și/sau înregistrare în stînga Nistrului și mun. Bender.

În așa fel vom reuși integrarea în societatea moldovenească a cetățenilor Republicii Moldova care locuiesc în localitățile din stînga Nistrului.

În concluzie, pentru înlăturarea încălcării drepturilor omului și repunerea reprezentanților minorităților naționale în dreptul lor de a utiliza patronimicul, se înaintează prezentul proiect de lege.

Deputații: